

'Een aardbeving

■ Van onze medewerker
Filip Van Zandycke in Japan

NAGOYA — Shintotempels, stipt om de minuut openbaar vervoer, een perfect georganiseerde maatschappij, spijtstechnologie, en geld, pakken poen. Een handvol Japanse karakteristieken in een notedop. En, oh ja, aardbevingen natuurlijk. Het is gewoon één van die dingen waar ze op dit eiland mee hebben leren leven.

Maar niet deze kleine Belg. Het zal je als Vlaming maar overkomen te moeten worstelen met Japans natuurgeweld. Een aardverschuiving is niet meteen een ervaring om naar uit te kijken, geloof me vrij.

Anderzijds is dit toch een unieke belevenis in Japan: bewonderend sta ik te kijken hoe de Japanners omgaan met zo'n ramp. Deze nijvere, tot in de puntjes georganiseerde maatschappij, aanvaardt het lot, wedijvert met de natuurkrachten en begint de dag nadien al aan de wederopbouw.

Als storm op zee

Dinsdagmorgen. In Nagoya was de zon er nog niet in dit land van de rijzende vuurbol, maar ik was al wel van de partij.

De nijvere Japanners aanvaarden hun lot en beginnen onmiddellijk aan de wederopbouw.

Flink dooreengerammeld door een aardbeving die in de Japanse annalen zal geboekstaafd staan als de „dodenschok”. Een houten leuning aan mijn bed heeft mij behoed voor een tuimeling. Je kent het gevoel wel van „ferry met storm op zee”. Half wakker, half slapend, vraag ik me af of ik droom. De pijnlijke buil, gevolg van een botsing met de leuning van mijn bed, verzekert me van de realiteit: ik heb een heuse aardbeving doorstaan. 7,2 op de schaal van Richter, zegt de radio. Het epicentrum ligt zo'n 200 km van mijn bedstede verwijderd. Tweehonderd kilometer en alleen maar een buil. Ik kom er goed vanaf, ook al omdat mijn hotelletje nog recht staat. Naschokken doen de koffie uit mijn tas zwalpen, maar verder is in Nagoya niemand uit zijn dagelijkse ritme geschud.

Maar Osaka en Kobe zijn erg getroffen. Noriko, een Japanse vriendin

uit Osaka, vertelt me hoe zij haar ochtend heeft doorgebracht. „Ik rolde van mijn futon (dat is een Japans bed, dat op de grond ligt zoals een matras) en voelde de aarde trillen. Blijven liggen tot de grootste schokken voorbij zijn, dacht ik. Een aardbeving is geen wereldschokkende gebeurtenis. Daarna raapte ik de omgevallen stukken in mijn huis op. Een bord hier, een sierstuk daar, een foto in de leefruimte, een zoutvat in de keuken. Tegen de middag kreeg ik de eerste beelden op televisie. Mijn ouders leven op Havaji-eiland. Ik probeerde hen te bellen, maar kreeg geen verbinding. Ik weet nu wel dat ze nog leven, want hun namen stonden niet op de dodenlijst op de televisie.”

Noriko heeft geluk gehad. In het gebied rond Osaka en Kobe zijn de verwoestingen niet te overzien. Viaducten liggen op hun zij, twaalf treinen zijn ontspoord en duizenden huizen zijn verwoest. Bussen hangen over de rand van de weg en torenhoge kantoren hellen gevaarlijk over. Zelfs de Japanse goden werden niet gespaard. In Kyoto, de historische hoofdstad van Japan, zakten tempels ineen als kaartenhuisjes. In één van de tempels verloor het beeld van de godin van de barmhartigheid haar rechterarm.

Leven gaat verder

Rouw en emoties zijn, althans uiterlijk, aan de Japanners niet besteed. Een treffend voorbeeld zag ik gisteravond op de Japanse televisie. De journalist sprak met een man van ongeveer 35 jaar, die daar stond met een meisje van drie aan de linkerhand en een jongen van vijf aan de rechterhand. Zijn vrouw en oudste dochter van twaalf had hij verloren in de aardbeving. Wat hij nu ging doen, vroeg de interviewer. „Ik ga de familie van mijn vrouw bellen om te vertellen dat zij dood is,” antwoordde hij. Toen de aarde begon te beven, was zijn vrouw bezig met het ontbijt en had ze hem net geroepen. Zijn huis in het Fagata-district, de ergst getroffen wijk in Kobe, ligt in de as. Niets heeft hij nog. Maar, geen traan of spatje emotie is op zijn gezicht te bespeuren.

„Het leven gaat verder,” zegt een slachtoffer op TV. „De regering voorziet ons van voedsel en drinkwater. Zo gauw we kunnen, gaan we met zijn allen terug naar huis, maar voorlopig kunnen we het hier wel uithouden. Er is elektriciteit, verwarming en televisie in de opvangcentra. Zodra mijn kantoor weer open gaat, ga ik weer weer werken”. Het leven in Japan gaat inderdaad verder.